

1971

492

4

JKLM 3 1910

GLAS

PODZEMLJA



DRAGI SOČLANI !

Po rotacijah, elekcijah, reelekcijah, reklamacijah in drugih komplikacijah je končno meni pripadla dolžnost, da urejam tale naš Glas.

Naj kar v začetku pribijem. Osnovni koncept se mu ne bo spremenil. V dveh letih svojega obstoja je dvignil toliko samozadovoljstva in tako razgrel našo hudo kri, da je vsakomur jasno, da potrebujemo tudi polemičen jamarski list. Žal pa prah dviga samo JKLM, ostali pa ga vljudno požirajo. To je negativen pojav, ki ga samo pri našem klubu ne moremo rešiti. Zato vabim člane vseh klubov, pa tudi druge ljubitelje krassa in jamarjev - pišite v Glas podzemlja.

Koliko zanimivega doživimo po jamah, koliko jamskega humorja kroži med jamarji. Koliko težkih akcij so opravili naši klubi. Pa nič o tem. Ali ni škoda, da zvemo le to, da so Logaški jamarji premagali našo največjo jamsko vertikalno, nič pa o tem, kako so akcijo pripravili, kakšna je jama, in kaj so pri tem občutili. Vsi taki članki bodo z veseljem sprejeti. Le preveč seksualno revolucionarnih člankov po sklepu občnega zbora ne bomo več objavljali.

Želimo tudi še kritičnih prispevkov. Gotovo so naši pogledi na jamarstvo kaj različni. Kako dobro bi bilo, da jih drug drugemu jasno razložimo in polagoma le pridemo do skupnega jezika. Šele tako bomo lahko drug drugega opozarjali na možne izboljšave pri delu in izmenjavali izkušnje. Danes pa se le za hrbtom obiramo in v najboljšem primeru drug drugemu ironično solimo pamet.

S primernimi prilogami bomo tudi poskusili dvigniti tehnični nivo Glasu, ne da bi povišali ceno. Morda bo Glas zato nekoliko manj "kavbojski". Če ima kdo še kako dobro idejo, naj se kar oglasi. Če bo le izvedljiva, jo bomo upoštevali. Pišite na JKLM - Glas podzemlja, Glcool, p.p. 179.

Toliko sem hotel naklofati. Torej: sodelujte čim več pri Glasu podzemlja, da bo boljši in da bo pogostejše izhajal, lenuhi.

Metod Abrahamsberg:

MESEC DELOVANJA SEKCIJE JKLM V LAZAH (SEKCIJA WILIE M FUTICK)

Dolgo smo se z jamarji JKLM dogovarjali, da bi ustanovili jamarsko sekcijo v Lazah. Toda vsak začetek je težak. Ni bilo pravega odziva mladine v Lazah. Ko pa smose dogovorili o ustanovitvi sekcije in je bila na seji odbora JKLM sekcija formalno ustanovljena, se je zanimanje nenadoma povečalo.

V začetku sta bila vpisana v JKLM samo dva člana, po prvem odhodu v jame pa se je število članov takoj povečalo za šest, sedaj pa se bodo naše vrste še znatno povečale. V jame gre ob nedeljah tudi po petnajst fantov. Začetno navdušenje še narašča in mislimo, da bo naša sekcija dobro delovala na obrobju Planinskega polja, člani sekcije pa se bodo z veseljem udeleževali kakšnih večjih akcij.

JKLM nam je za začetek dal 40 m železnih lestev, 36 m vrvi, 1 "zajlo" in tri precej dotrajane karbidke. Takoj, ko smo dobili lestve, so se začele ekskurzije. Doslej smo napravili štiri samostojne ekskurzije na Ravnik (tri brezna), v novo brezno ob cesti Logatec-Laze (Sekcijsko brezno) in dve ekskurziji v Lanski vrh (Jama na Milah, Vranja jama in Najdena jama do Platke).

Škoda je, da nam je na zadnji ekskurziji v Najdeno jamo zmanjkalo lestvic in nismo mogli čez Platke. Kot pravijo starejši jamarji, smo zamudili nekaj izredno lepoga. Po šumenju vode, ki smo ga slišali, je mogoče sklepati, da je deloval slap nad Veliko štirno. Kljub temu, da nismo prišli dlje, pa so bili fantje navdušeni nad jamo.

Prava škoda je, da je naša oprema precej revna. Nujno bi potrebovali vsaj še 30 m lestvic, eno vrv, dve "zajli" in nekaj luči, da bi se spustili tudi v najgloblja brezna na našem območju. Še slabše je z osebno opremo članov, saj imajo trije le pajaca, trije sorazmerno dobre čelade, pet pa jih ima luči, ki so se jih izposodili pri svojih sovaščanih. Nujno bi rabili še nekaj luči in čelad. Nekaj usnjenih čelad bomo morda dobili od gozdnega obrata Logatec. Za izdelovanje načrtov jam bi nujno potrebovali nekaj merilnih naprav.

Naši načrti za prihodnost so veliki. Poizkusili bomo raziskati jame

na Ravniku in nove jame na Lanskem vrhu. Poskušali bomo najti tudi Lippertovo jamo (če obstaja?). V ta namen smo že zaprosili nekatere stare Lažane in Jakovčane, ki so poznali Puticka, da nam bodo pokazali, kje je bila ta jama. V nedeljo 9. maja bo prva ekskurzija, namenjena Lippertovi jami. Začeli bomo s kopanjem v Škrlovem in Galacijevem oddelku (tal). Nekaj enkratnega bi bilo, da bi bila odkrita ta velike uganka.

Limbo Putick

Spesnil Ičo Košir, sliši pa na melodijo Limbo-rock

Živel Putick je nekoč,
ljubil jame na vso moč,
našel Lippertovo je
njej zapisal je srce

Mladi jamarji pa zdaj
iščemo v tej jami raj,
a težko je to težko,
ker je več ne najdemo.

Stari Viljem se reži,
fige z jame ven moli,
mi pa sočno kolnemo,
ker je več ne najdemo!

Kje je jama, kje načrt
mi prisegli smo na smrt,
da to jamo najdemo,
Puticka ven zvlečemo.

Potlej kalna Unica
videla boš Puticka,
brcal v tvoji vodi bo,
in preklinjal prav grdo.

Mi pa mladi jamarji,
bomo res veseli vsi,
saj odkrili smo skrivnost,
jamarski oslovski most.

Kranjski jamarji so začeli s sistematičnimi raziskavami na Vršiču in nad izvirom Soče. Doslej so raziskali 5 brezen. Nove jame iščejo tudi po Jelovici, in sicer kar iz letala. Vsekakor sodobne metode!

Dr. Peter Habič:

O PREROKIH PO PUTICKU

Preroki so bili že od nekdaj posebne vrste ljudje, jamarski pa še toliko bolj! Preroki imajo izredno sposobnost napovedovati prihodnost. Če se pa lotijo sedanjosti, niso za pravo rabo. Vse preveč fantazirajo in zato jih sodobniki največkrat niti ne razumejo. Znano je, da so preroki sprti s časom, v katerem živijo.

Putick ni bil prerok, bil je moder mož. Škoda, ker mu niso njegovi preroki vsaj malo podobni. Če pa bi mu bili, potem ne bi bili preroki. Tako jim ni pomoči, so pač preroki! In zdaj nas zanima, kaj so nam prerokovali iz podzemlja namesto Puticka.

Uspešno so prestali šestdesetletnico DZRJS. To je bila zanje težka zadeva. Kaj vse so morali opraviti! Vsega seveda niso zmogli, so pa zato poiskali tudi krivce. In to ne med preroki samimi - takšna je pač navada - temveč med preprostimi podzemljani. Česa niso vsega krivi ti nemarneži in nevedniki, poneverjevalci in tatovi, prvoprstopniki in bušmani. Česa vsega niso krivi ti divji jamarji v starih čevljih in močnih klobukih; le kaj mislijo s karbidovko v rokah? Kako so mogli dopustiti, da je nastala takšna razlika v povprečnem nivoju jamarske tehnike v Evropi in izven nje? Naglušni so bili, ozki in zaprti, pa najbrž tudi slepi! In namesto da bi se sami učili od drugih, morajo sedaj to opraviti preroki. Njim pa kraдеjo dragoceni čas in jih motijo pri njihovem poslanstvu. Prav zato so preroki tako prevzeti z vsakdanjimi posvetnimi problemi, da se nikakor ne morejo lotiti svojega dela. Ukvarjajo se z raznimi pripomočki, z jamarsko in drugo tehniko, s številkami in lestvicami. Marsikaj jim je pretežko, želijo si elastičnejšega ustavljanja pri padcih, težave jim predstavljajo ožine v jamah. Dobro vedo, da se najmanj 200 jam konča z ožinami, skozi katere močno piha. Preprih pa mnogim škoduje. Preroki niso prijatelji zapletenih metod iskanja jam. Tarnajo, da jim primanjkuje sistematike. Če bi je imeli le malo več, ni izključeno, da bi z njo že sredi Ljubljane dosegli tako gostoto jam, kot je na 4an-

skem vrhu. "Aaj vse pa bi dosegli na polju lokalne gostote, si sploh ne moremo misliti. Namesto revme jih muči tradicija. Le zakaj je okrog njih toliko nemogoče tradicije, ki ni za nobeno rabo in ko z njo ne morejo doseči tega, kar bi radi. Le kaj naj si preroki pomagajo s tradicijo na svetovni lestvici, ko pa tja ne spada več nobena slovenska jama. In koliko so se preroki že trudili, da bi prilezli na svetovni vrh! pregledali so vse koticke v najglobljih jamah v upanju, da bodo našli pot tja, kjer ni več ožin. Bilo jim je hudo, ker so jim, ali pa morda, ker jim niso dovolj pomagali sosedge. Kaj vse morajo sedaj pretrpeti ubogi preroki, koliko prahu je treba sedaj pomesti pred svojim pragom. Ko bo to opravljeno, bo pot na svetovno lestvico zanje odprta. Kdo bi tedaj gledal na vzroke, preroki gledajo v svet, saj doma ni drugega kot zaverovanost in omejenost, pa še ta prekleta preteklost. Povrhu pa niti v jamarskem priročniku ne piše, kako je treba plezati po lestvici.

Preroki so opešali, utrujeni od tradicije in vsakdanjosti nimajo kaj prerokovati. In zdaj je spet vrsta na tebi, preprostem divjem bušmanskem in ne vem še kakšnem jamarju, da se zaveš svojega dolga in rešiš preroke groznih muk in težav, ki jih trpijo pod svetovno lestvico. Usmili se jih in videl boš, da se bo potem nekaj zgodilo, kajti že od nekdaj so prerokbe prihajale od zgoraj.

Mislimo, da so problemi jamarstva zelo pomembna zadeva, zato želimo, da bi v razpravo posegli še drugi jamarji. Ta in naslednji članek naj bosta torej šele začetek, ne konec polemike.



Jože Pirnat - Jozl:

ŠE O PREROKIH PO PUTICKU

Ko preberemo dr. Habičev odgovor na ta članek, nam takoj pade v oči pridevnik "bušmanski". Avtorjem članka "Marginalije..." zameri majhno pisateljsko metaforo in hitro popade priložnost, kot pes oglodano kost. Zdi se mi, da to ni prava pot, da ne rečem "fair play". Nikogar nismo hoteli žaliti ali pa psovati. Kritika je namenjena vsemu jamarstvu v Sloveniji. Vsi očitki o slabi opremi jamarjev, o banalni /beri gasilski/ organizaciji dela, o našem hvalisanju in povečevanju lastnih uspehov pa ga ne motijo. Čudno. Ali torej prizna, da ni vse tako iz trte zvito, kot hoče dokazati? Nalijmo si čistega vina! Res je, da je članek včasih zaletav, oster in hudo kritičen. Mar si bomo zato metali polena pod noge? Raje se potrudimo in razmere izboljšajmo. Čeprav smo dežla klasičnega krasa nam to nič ne pomaga. Povsod so nas že prehiteli. Poglejmo malo čez domači plot, čakanje s kolom v roki za našimi plotovi pa raje opustimo. Ni vsak udarec dobra kritika.

To je torej moje mnenje o takšnih člankih. Nočem trditi, da je edino zveličavno. Nasprotno! Pišimo čim več o našem jamarstvu, o vsem, slabem in dobrem. Poskušajmo najti pravo pot, da uredimo nasprotja in odstranimo napake. Ta, ki se postavi za edino poštenega razsodnika pa ni kaj prida. Samo sebe in svojo interese brani. Samo nezreli ljudje odgovoré na kritiko agresivno in vlačijo po zobeh vsako malenkost. Vidijo drevesa, gozda pa ne.

-0-0-0-0-0-0-0-

V Najdeni jami sta novince Fajfelj in Sranje odkrila nov rov. Značaj sedimentov v rovu se ujema z imenom drugega odkritelja.

-0-0-0-0-0-0-0-

Domžalski jamarji, ki doslej niso kaj dosti rinili v večje globine, so pred kratkim v Mejčevi jami pri Gorjuši prodrli 150 m globoko. Le tako naprej!

ISKALCI

/Sliši na melodijo Bilečanke/

Sredi host v Lanskem vrhu
ena jama je,
Putick se po njej je plazil
in zasul jo je.
Pa prišli so stari člani
in to jama so iskali
noč in dan, noč in dan.

Kje si Lippertova jama,
ti misterij naš,
kdo te najde, kdo odkoplje,
tega ne izdaš.

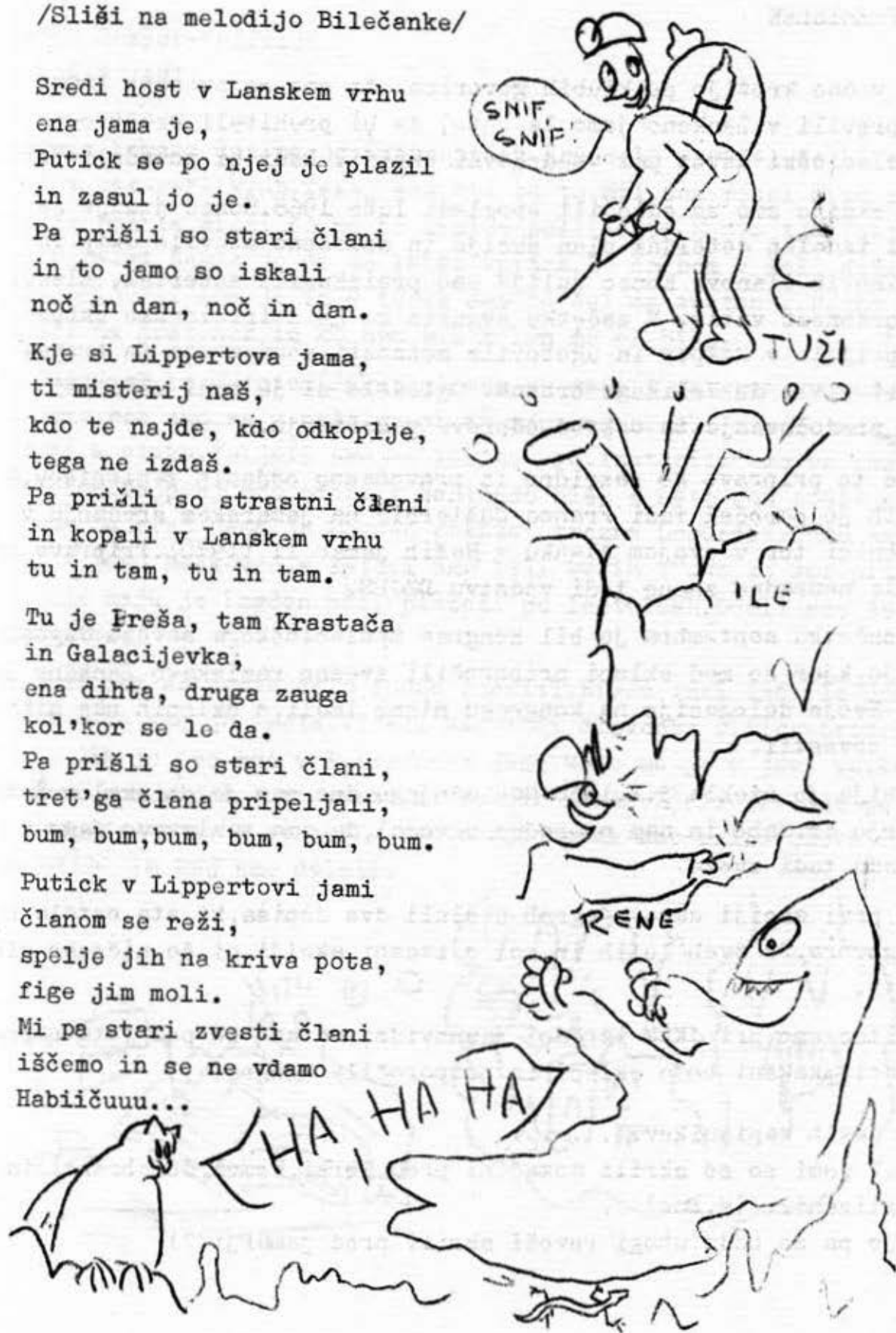
Pa prišli so strastni člani
in kopali v Lanskem vrhu
tu in tam, tu in tam.

Tu je Freša, tam Krastača
in Galacijevka,
ena dihta, druga zauga
kol'kor se le da.

Pa prišli so stari člani,
tret'ga člana pripeljali,
bum, bum, bum, bum, bum, bum.

Putick v Lippertovi jami
članom se reži,
spelje jih na kriva pota,
fige jim moli.

Mi pa stari zvesti člani
iščemo in se ne vdamo
Habičuuu...



V PREMISLEK

Še vedno krožijo po klubih govorice, da smo se oktobra 1968 odpravili v Žankano jamo le zato, da bi prehiteli Društvo in Speleološki savez pri vsedržavni akciji. Radi bi povedali tole.

Za akcijo smo se odločili spomladi leta 1968. Konec junija je bil izdelan deteljni plan akcije in določeno število ekip in njihovih članov. Konec julija smo preizkusili material, zlasti uporabnost vitla. V začetku avgusta se je štiričlanska ekipa odpeljala v Rašpor in ugotovila možnosti zammontažo in transport vitla do Velikega brezna. Ogledala si je tudi možnosti za prenočevanje in oskrbo odprave v Rašporju.

Vse te priprave so razvidne iz pravočasno oddanih zapisnikov. O njih je poročal tudi France Šušteršič na jamarskem srečanju v Ribnici ter v svojem članku v Naših jamah 11 (1970). Priprave so bile neuradno znane tudi vodstvu DZJRS.

V začetku septembra je bil kongres Speleološkega saveza Jugoslavije, kjer so med sklepi priporočili zvezno raziskavo Žankane jame. Svoje delegacije na kongresu nismo imeli, o sklepih nas nihče ni obvestil.

Akcija je stekla 3.X.1968. Naslednjega dne nas je obiskal v Rašporju dr. Habe in nam neuradno povedal, da ima raziskavo jame v planu tudi zveza.

Po prvi akciji smo v Zagreb poslali dva dopisa, ki sta ostala brez odgovora. Po dveh letih in pol o zvezni akciji ni še ničesar slišati.

Očitno smo pri JKLM izredni jasnovidci, da smo že pol leta naprej vedeli, kakšni bodo sklepi in priporočila kongresa.

Iz naših zapisnikov.

...V jami so se skrili domačini pred Turki, Nemci, domobranci in partizani... (M. Puc)

(Kje pa se bodo ubogi reveži skrili pred jamarji??)

Uspešno smo krstili tri novince. Slišijo na ime Sranje, Fajfelj in Jaka.

Marko Jekler-Fajfelj:

PRVIČ V JAMI

Nekega lepega dne me je Šušteršičev Francelj vprašal, če bi se vpisal v jamarski klub. Takoj sem bil za to. Bil sem vesel a po glavi mi je rojla misel če me bo mamica pustila da hodim tja. Takoj sem jo vprašal. Rekla je da se lahko vpišem, le če bom v šoli dobro delal. Obljubil sem ji in v torek sem že šel na sestanek. Redno sem hodil na sestanek le ko sem bil bolan me ni bilo.

Z Bogdanom in Juretom (Jakatom) sem se zmenil da gremo v nedeljo v jame. Res smo se v nedeljo ob 6^h zjutraj zbrali na postaji in odšli k vlaku. Peljali smo se kakšno uro. Izstopili smo na postaji Planina. Najprej smo odšli v Najlepšo hišo a nato smo odšli proti jamam. Najprej nama je Bogdan pokazal brezno Logarček. Nato smo odšli v jamo Mačkovco, v kateri smo bili kakih 7^h. No, ko smo prišli iz nje naju je Logdan učil plezati po lestvicah. Odšli smo še v tri jame.

V jami sem se prvič zelo čudno počutil. Nisem imel luči le Jure in Bogdan sta jo imela. Videli smo tudi človeške ribice-proteuse. Bilo jih je več kot v Postojnski jami. Malo me je v jami zeblo. V jami sem videl tudi pasti, ki so jih nastavljali biologi za svoje preučevanje. Na sestanku naslednji torek smo pripovedovali kako je bilo in kaj smo delali.



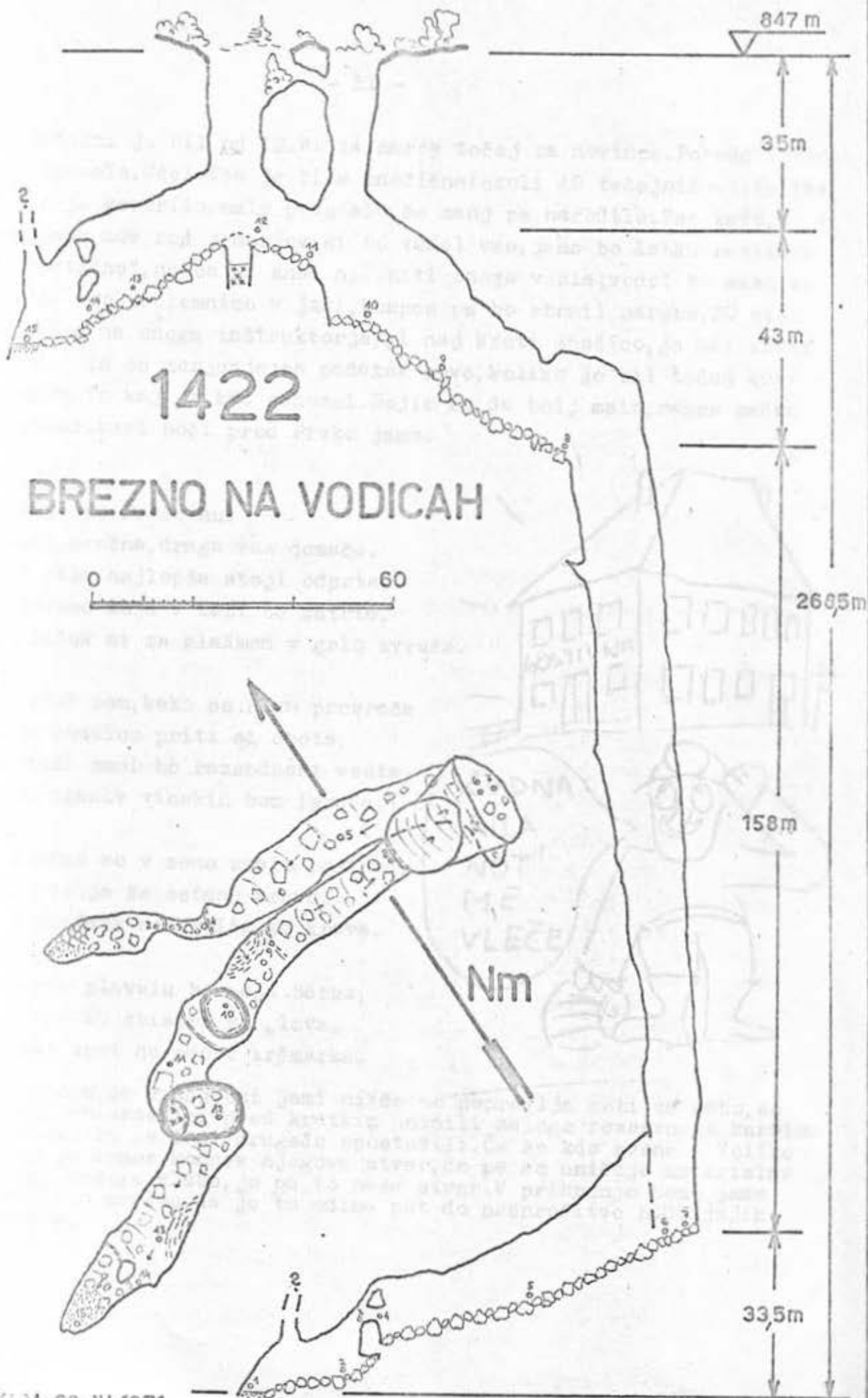
PRVOMAJSKA EKSKURZIJA NA BANJŠČICE

Od 26 do 29 aprila tega leta se je na Banjški planoti mudila petčlanska ekipa JKLM, ki so jo sestavljali Jure Andjelić, Bogdan Kovač, Jože Otorepec, Dani Rojšek in Renato Verbovšek. Jamarji so raziskali štiri brezna, med njimi 268,5m globoko Brezno na Vodiceh. Tako je bila oživljena že več kot petdesetletna tradicija našega kluba na tem področju. Ne smemo namreč pozabiti, da jem tam kmalu po ustanovitvi krepko poprijelo Ljubljansko jamarsko društvo, ki je za vojaške potrebe raziskovalo tamkajšnje jame. Prav prva jama, kjer so poskusili, pa je bilo omenjeno Brezno na Vodiceh. O njegovi raziskavi in občutkih v breznu je obširno pisal prof. Kunaver v Planinskem vestniku, 1969, 3, str. 121-124.

Dobro začeto delo, ko je bilo na Banjščicah vsaj za silo obdelanih prekorsto jam, je prekinola krivične razmejitve med Italijo in Jugoslavijo po prvi svetovni vojni. Tedej so pričeli na Banjščice zahajati Tržačani, ki so ponovno raziskali večinoma iste jame. Rezultate so objavljali v znanih publikacijah, kot Duemila grotte, Grotte d'Italia itd. Do dna so se spustili tudi v Jazben, katerega globino pa so pretirali za celih 50%.

Po zadnji vojni, ki je prinesla novo razmejitev, pa so slovenski jamarji na Banjščice skoraj pozabili. Izjema sta le ekskurziji v Jazben, ki sta jih leta 1958 in 1968 izvedla vanj Jamarski klub "Luka Čeč" iz Postojne oz. Jamarski klub Ljubljana-Matica. Raznina, ki je tu zijala vsa leta je naravnost klicala k jamarskem delu. Zato ni čudno, da sta prav tukaj letos zgrabila Jamarski klub Logatec in JKLM. Logatčani s spektakularnim spustom v Brezno na Leupah, Ljubljancani pa z bolj rutinskim "vse po vrsti". Bilo bi le želeli, da bi začetna vnema prehitro ne popustila, vsaj toliko časa ne, da se nekje v Novi Gorici ali Tolmini postavi na noge kak močnejši klub, ki bi prevzel delo nase.

V Acta carsologica V. je izšlo 65 strani dolgo poročilo našega kluba o jamah v Lanskem vrhu. Sestavili so ga Šušteršič F., Puc M. in Horvat M. Obdelanih je 96 jam v tem področju, katerih opisi niso bili še nikjer objavljeni. Upamo, da bomo do prihodnje številke lahko pripravili podoben članek o preostalih jamah.



V Postojni je bil od 12.do 14.marca tečaj za novince.Potuda vredna vse pohvale.Udeležba je bila množična(okoli 40 tečajnikov).Veliko pa se je govorilo,malo povedalo,še manj pa naredilo.Vse kaže,da v vzgajamo nov rođ jamarjev,ki bo vedel vse,jamo bo lahko raziskal "teoretično",ne bo pa znal niti enega vozla;vedel bo kako se nariše vse prelomnice v jami,kompas pa bo obrnil narobe.20 tečajnikov na enega inštruktorja,ki naj kroti množico,jo uči vrvne tehnike in še merjenje;ta podatek pove,koliko je bil tečaj kvaliteten in kaj je kdo odnesel.Bojim se,da bolj malo,razen mačka po prekroani noči pred Pivko jamo.

O LAZE

(Prosto po Prešernu)

O Laze,srečna,draga vas domača,
kjer hiša najlepša stoji odprta,
da grozna žoja v kali bo zatrta,
se glažek mi za glažkom v grlo zvrta.

Ne videl bom,kako se član prevrta
in na kozolec priti si obeta,
ker tudi meni bô razsodnost vzeta
in maliganov vinskih bom igrača.

Ko končno se v seno zvali postava,
edina želja še ostane prava,
da v šlafzak se zvalim,ko krava.

In mirno plavala bo moja barka,
do jutra ko zbistri se glava,
in vrat spet ne odpre krčmarka.

Poleg tega,da v Najdeni jami nihče ne popravlja poti za sabo,so neznaní obiskovalci pred kratkim uničili zaloge rezervnega karbida na Bivaku in ga tudi drugače opustošili.Če se kdo zvrne v Veliko štirno,je konec koncev njegova stvar,če pa se uničuje materialne dobrine našega kluba,je pa to naša stvar.V prihodnje bomo jamo zaprli,ker menimo,da je to edina pot do preprečitve nadaljnjih izgrediv.



Joško Pirnat-Jozl:

POLOŠKA JAMA (januar 1971)

Ha, uspelo je. Ležim v spalni vreči, se pretegujem in gođem od zadovoljstva. Zibanje me prijetno uspava. Pozabljam na vse križe in težave tega dne. Divja rally vožnja z džipom na Polog, hoja do jame, ubijajoče transportiranje pretežkih nahrbtnikov po ozkih rovih in ožinah... vse to je pozabljeno. Počasi potihne klepet, pet jamarjev utone v spanec.

Prebudi nas milo rečeno, rjovenje druge ekipe. Te barabe nas hočejo pometati iz spalnih vreč. "Aje poskačemo (kakšna laž!) ven in zlezemo v mrzle in mokre pajace. Manč začne kuhariti, Primož in Miha pripravljati karbidke, Bogdan išče kramo, jaz pa mečem material vkup. Kmalu se zberemo ob kuhalniku in srebamo pobarveno vodko, za katero Manč prisega, da je najboljši čaj. Druga ekipa že spi. Po hreščanju in podobnih zvokih sodeč bi sklepal, da žagajo drva. Vseeno jim dopovemo, da se vrnemo čez 8 ali 9 ur, vzamemo opremo in odidemo po rovu navzdol. Okoli prve stopnje se priholjufamo po polici. Še manjše brezno in smo v meandru. Ozek rov se vije levo in desno. V dvorani smo spet skupaj. Stena, kjer je jeseni bruhal slaj, je danes suha. Temna odprtina pod stropom vabi. Bogdan prvi spleza navzgor. S Primožem mu slediva. Rov sprva obeta, a se po osemdesetih metrih izdajalsko zaključi. Nazaj gredo si dajemo opravka z zabijanjem klina. Primož sicer zabije klin, ko ga povprašava kako kaj drži, le skomigne z rameni. Navzgor se spuščamo previdno, pobožno upajoč, da bo klin držal.

Kaj sedaj? Nad meandrom se precej visoko odpira drug rov. Toda kako navzgor. Očrevamo se za divjo varianto po reklu "z glavo skozi zid". Naženo me po meandru navzdol, da pogledam, če je do rova mogoče splaziti kamonsko. Malo truda, pa sem pri rovu (skoraj). Ker sem bolj "hrabrega strahu" počakam Manča, ki se splazi prek čudno visečih blokov in čez čas tuleče oznani, da je našel rov. Skupaj počakava še druge. Nato se začne velika dirka. Lečemo po rovu. Tla so polna podornih blokov, ves rov je podrt. Rov imenujemo "Podrtija". Podor nam zapre pot. Je res konec? Manč in Bogdan najdeta ožino, ki vodi naprej. Med bloki se splazimo naprej. Po kakih sto metrih se konča v podoru. Manč sicer nekaj koplje, a se skale preveč majejo, da

bi bilo kopanje kaj prida varno. Primož privleče na dan fotoaparat, mi pa se kar se da, lepo nasmehnemo, še "škljoc" in stvar je gotova. Gremo merit. Petnajst metrov, trideset stopinj, plus pet...merjenje je nedvomno ena najbolj dolgočasnih stvari pri raziskovanju. Tolaži nas misel, da brez tega pač ne gre. Mimogrede gledamo za stranski imi rovi. Najdemo nekaj rovov, ki se kmalu končajo. Kmalu smo v dvorani. Želodci nam krulijo. Vse zaloge hrane brez obotavljanja uničimo. Manč zleze navzgor, da bi posnel ta prizor. Podlo mu prerokujemo, da bo s fotoaparatom strmoglavil navzdol.

Vračamo se proti bivaku. Aha, smo že tu! Nič kaj nismo sentimentalni, ko pomečemo prijatelje iz toplih spalnih vreč. Sedaj so oni na vrsti. Z neskaljenim užitkom opazujemo, kako nam odstopajo prostor pod soncem, pardon, v spalnih vrečah. Kmalu se oddaljijo po rovu, tišino moti le zvok padajočih kapelj. Čas je za spanje...

Prebudi nas klic. Kdo hudiča moti ljudi pri spanju! Iz rova se pokažeta Metod in Rene. Huronsko pozdravimo novopečenega očka Metoda. Razgovorimo se o vremenu, o tem, kam je osšla druga ekipa, o zelo dobrem "šnopčku", ki je na Pologu. S spanjem ni nič, dokler ne odideta..

Sedem ali osem ur kasneje pridejo nazej. Nič ne pomagaji izgovori o slabem spancu, prizor prejšnjega večera se ponovi, le da mi potegnemo krajši konec. Kuhalnik že brni, na njem pa se kuha čudna čorba. Ni nam kaj prida do jedi, a človek ne more živeti le od zraka (ali ljubezni). Manč mrmra nekaj o hrani in o Hudičevih otokih, mi pa grdo gledamo Miha, ki je naš ekonom. Ko popapamo se še malo obotavljamo na bivaku nato pa odidemo.

Po lestvicah smo hitro. Od tu gremo po "Rovu JKLM". Ta rov smo našli lanskega novembra. Strmo se spuščamo navzdol. Med podornimi bloki moramo naprej. Bogdan, ki je prvi našel prehod tod nam obljublja edinstvene užitke. Ko zagledam ožino, noge mi obupno brcajo po zraku, mu kaj hitro verjamem. Prva ožina je kratka, druga je precej daljša. Bloki so postavljeni kot domine. Tolažimo se z mislijo, da najbrž tako že dlje časa stoje. Ko smo vsi na drugi strani - raznih grdih besed ne bi komentiral - gremo naprej. Po strmen podornem rovu gre še prehitro. Sifon. Manč fotografira. Še nekaj deset metrov, pa smo pri breznu. 30 metrsko brezno premagamo hitro, saj so lestvice že napepljene. Na dnu je precej veliko jezero. Malo tvegan seskok, pa sem na tleh. Na drugi strani šumi slap. Tja noter je padel Čurko, ko je prvič

poskušal splezati do dna. Hm, nič kaj prijetna kopel. Naš fotograf spet straši z aparatom. To statiranje je prava tortura. V popolni temi moramo ždeti v kotu, čim dlje od aparata in še črhiniti ne smemo.

Odplazimo se naprej. Pri stopnjah vržemo lestvice. Po stenah brezna so veliki skalni noži. Rov se spet nadaljuje med podori. Kaj res ni tu v Pološki nič drugega kot ožine in podori? Konec. Toda kako bomo imenovali ta rov. "Lofoti", krasen simbol za ta konec jame. Sem je še dlje kot do znane otočje na severu, kjer je bil pred leti Miha. Gledamo za stranskimi rovi, a nikjer ni nič. Vrnemo se do brezna. Zvijemo lestvice in gremo v rove nad breznom. Niso dolgi, a merjenje vzame veliko časa. Ko se vračamo proti bivaku, se Bogdan stlači skoz odprtino, in na našo veliko žalost-premišljevali smo o toplih spalnih vrečah in toplem čaju-najde ozek rov po katerem teče majhen potoček. Kot v kanalu! Rov dobi temu ustrezno ime "Kanalizacija". Merjenje je prava muka. S Primožem leživa v vodi, nemarno preklinjava in prav počasi meriva. Smo že zunaj. Mi trije, sužnji nikotina si prižgemo cigarete, Primož pa nekaj godrnja o zasmrajanju zraka.

Odidemo proti bivaku. Ožine so še vedno tako ozke, rovi še vedno tako strmi. Počasi se premikamo navzgor. Nahrbtniki so, polni materiala. Že 14 ur smo na nogah. Meander, lestvice, Divja dvorana... bivač.

Prijatelji so že na nogah. Kuharlik veselo brni. Vzdušje je prav veselo. Druga ekipa se odpravlja ven. Pridružita se jim Miha in Bogdan. Kmalu izginejo, vsak nosi nemalo velik nahrbtnik.

Večer nam mineva med klepetom, medsebojnim zbadanju in v napol neresnem razpravljanju o jamarstvu. Nekdo od prijateljev se nemarno dere in izjavlja, da bo treba ven, Spokamo kremo, skuhamo čaj-drugoga pač ni -in gremo.

Vse kaže, da je Primoža dolgo bivanje v jami hudo prizadelo, že včer se je proglašil za monarha-Primož je vodja naše ekspedicije-danes pa godrnja, da mu razpada oprema.

V nedeljo ob sedmih zjutraj smo zunaj. Vreme je ogabno. Prši. Premočeni pridemo do pastirskih stanov. Prvič je vsa ekipa skupaj. Vse dopoldne pospravljamo bajto. Okoli desetih se pripelje na Polog ekipa TV Ljubljana, Primoža potisnemo pred kamero, kjer se še preveč razgovori.

Poldne je, ko odidemo proti dolini.

(opomba)

Akcija JKLM je trajala od 26. do 31.1.1971. Sodelovalo je 11 članov ljubljanskega kluba in en član JS PDŽ. Izmerili smo cca. 750 m novih rovov. V jami je bila prva ekipa (3 člani) 66 ur.

ČE NISI ČLAN, NE

VOLI



HABETA

Zahvaljujemo se znanemu slovenskemu speleologu za vse klevete, ki jih je na naš račun izrekel gostilničarki v Lazah. Priporočamo mu, naj svojo eventuelno potenco v bodoče dokazuje na drug način.

Križno jamo pa je podaljšala kombinirana ekipa jamskih potapljačev in biologov. Blizu Kalvarije je v Blatih našla ti. Markov rov, dolg nekaj več kot 200m. Rov je zelo ogaben in svoje ime povsem zasluži. Hrabri odkritelj pa je - kot vse kaže - mazohistične nareve in se je z užitkom "metal" v ledeno vodo, čeprav ni imel neoprenske obleke.

Cestitamo logaškemu klubu za uspešno raziskavo Brezna na Leupah, največje absolutne vertikale pri nas - 250 m. Le tako navzdol!

Od 24. decembra 1970 do 3. januarja 1971 je bila na Poljskem štiričlanska ekipa JKLM: Verbovšek, Sivec, Smerdu in Pirnat. Očitno so se zamerili Puticku, ki jih je cel teden preganjal s slabim vremenom. Prvotnega cilja niso dosegli (Jaskinia Sniezna, -770m), ker je bil vhod v jamo pod nekaj deset metrov debelo snežno odejo. Obiskali pa so Jaskinio Czarno (gkm), kjer so videli precej novih manevrov. (prečnice) S Poljske so prinesli sila imenitno reč za spust ob vrvi - ti. fišer.

Stabilizacija nas je prizadela najprej tako, da se je zaprla Najlepša hiša, nato se je podražil vlak, potem pa še avtobus. Člani so izrekli skrajno zaskrbljenost, ker je tudi cesta Logatec-Rakek podobna vietnamski fronti.

Od 9. do 11. aprila je šla v Kačjo jamo (prej napačno Kačna jama) 12 članska ekipa. Nameravala je preveriti Mariničeve meritve iz leta 1888. Izmerili so Zah. rov v dolžini okrog 750 m (z dvojnimi poligoni). Napake na starih meritvah so pri topografskih skicah, ki še približne niso, medtem ko je poligon kar točen. Podrl se je tudi mit o 214 m vertikale. Meritve jeklene vrvi na vitlu so pokazale 191m, medtem ko je najmanjša možna vertikalna le 165 m.

BOLGARSKA JAMARSKA PESEM

(Besedilo močno predelal M.Puc)

Jamarček, jamarček,
kam greš spet sedaj?
Bo kamen nato padu,
ne bo te več nazaj!

Refren: Oh, ta jamarija,
ti si prekleta na vekomaj,
oh, ta jamarija,
enkrat nas ne bo več nazaj.

Brezna, prepadi,
so globoki vsi.
Noter se boš zvrnu,
pa kup boš le kosti!

Refren: Oh....

Fasaže, pre! odi,
včas' pretesen so.
Enkrat te bo stisn'l,
pa v'n te več ne bo.

Refren: Oh....

Slišiš brbotanje
podzemski! temnih vod,
kot podgana stara
utonu boš t'm not.

Refren: Oh....

Potlej te bo zgrabu
Putick jamski duh,
tako se boš preselu
tjaka kjer ni muh!

Refren: Oh....

Iz tuje literature...

...v skandinavski speleološki literaturi je društveni predsednik
znan kot dr.Habex...

(kot da ubogega Franceta že mi ne bi dovolj vlačili po
zoboh!!!!)

Verbovšek Renato-Renc:

NEKAJ O EKSKURZIJI V PODSTUPEC

Že precej časa smo razmišljali, da bi se odpravili v to veliko brezno blizu Divače. Vabila nas je njegova globina-120 m, ki se je lahko doseže le z isto dolžino lestvic in pa to, da noben naš klub brezna še ni obiskal. Brezno so raziskali Italijani med obema vojnama.

Tričlanska ekipa: Bogdan, Koko in Rene se je odpravila iz Ljubljane s spačkom, v katerega smo naložili tudi zajeten kup opreme. Malo nas je skrbelo, kako bomo tako brezno zmogli le trije, pa še s tako količino materiala. Po prijetni vožnji smo kmalu prispeli v Divačo, kjer so vzeli v roke specialko ter se po njej napotili proti Kačičem. Tu smo brezno hoteli najti sami, kar pa nam ni uspelo. Zato smo se odpravili v vas, kjer smo kmalu našli domačina z imenom Felicijan, ki nam je bil takoj pripravljen pokazati jamo. Ponovno smo zagrizli v breg in po 10 minutah hoje po ozki stezi med kamnitimi zidovi in trnastim grmičjem prispeli do vhoda. Presenetilo nas je, ko smo videli, da se nahaja le kakih 150-200 m od glavne ceste.

Vhod v brezno se nahaja v dokeaj strmem pobočju namjše vzpetine in je dokeaj velik, saj meri podolgem kakih 20, počez pa vsaj 10 m. Že prvi pogled v globino nam je povedal, da bomo imeli opravka s solidnim "šahtom". Da bi potrdili radovednost, smo zmetali v jamo nekaj kamnov, ki so po nekaj sekundnem letu z zamolklim zvokom udarili ob dno. Ker nas je čas priganjal, saj je bila ura že skoraj 10, smo začeli v brezno spuščati lestvice. Podajali smo si kolute: 20, 20, 20.... m lestvic, katerih lastna teža je že krepko vlekla v globino Bogdana, kateremu si lahko z obraza bral bes in veselje hkrati. No, kmalu je prišel na vrsto še zadnji kolut, pritrdilna žica in končno neskončna konopljena vrv. Prvi pogled na to vrv mi je v hipu povedal, da me "abzajl" v tej jami ne bo videl in sem se odločil za, čeprav težavnejši spust po lestvicah. Ker sta se Koko in Bogdan odločila za spust po vrvi, me je doletele usoda, da se prvi spustim v brezno. Še kontrola walkie-talkie-ja, zadnji pogled na člane in nato spust v temne globine. Med spuščanjem se oziram naokoli in navzdol ter nemo občudujem vertikale v gotškem slogu. Nikjer najmanjše poličke, le popolnoma navpične stene, razbrazdene z žlebovi. Pod menoj se vije aluminijast trak lestvic, ki na koncu

izginja v temo. Po kakih 40 m zagledam dno, ki se mi v polareku zdi neskončno daleč in se mu le počasi približujem. Ko ga dosežem, brž sporočim navzgor, da je vse v redu in da se lahko prične spuščati naslednji, nato pa odtebam po grušču navzdol in se razgledujem okoli. Izreden je pogled navzgor, na ajhne krošnje dreves, ki se sklanjajo nad vhod in na lestvice, ki valujejo v zraku. Celih 120 m je do tja.

Kmalu zagledam drobno postavo-Kokota, ki se po vrvi spušča navzdol. Kakih 60 m nad dnom pa se nenadoma začne vrteti in nemočno preklinja. Revež je naredil začetniško napako. Ob spuščanju se ni držal lestvic. Ko prispe na dno, še vedno zverinsko preklinja, ter se počasi odvezuje iz zamotane vrvi. Navzgor sporočim, naj sledi poslednje truplo-Bogdan, ki to stori brez obotavljanja. S Kokotom pa ta čas meriva smer preloma in dimenzije brezna. Ko prispe Bogdan na dno, je že vse skoraj opravljeno in po kratkem postanku se pričnem vzpenjati iz brezna z žemarjem.

Štejem lestvice in kmalu preklinjam-60, 70m, pogled navzdol: dve majhni lučki. Noge mi začnejo trepetati, kot bi se pravkar izučil za šiviljo. Kje si, kondicija? Prva kriza. "Nič ne bomo počivali, gnoj" si prigovarjam in se kot izmučeno truplo vlečem navzgor ter si sem in tja skušam predstavljati, kako prijetno bi bilo obviseti na žemarju. Končno mi uspe, da premagam brezno, v devetih minutah, brez počitka. Posledice? Na vrhu ne morem zbrati niti toliko oči, da bi si izpel karebin. Moči se mi znova povrnejo po nekaj požirkih neznane alkoholne pijače, ki mi jo po di Felicijan. "ato pritrdim žemar za varovanje ostalih dveh članov." Reba jim je sporočiti, da je vse nared za dvig. To z veseljem stori Felicijan, ter zraven še radovedno sprašuje, če je na dnu voda, kosti, orožje idr. "ato pričneva z dvigom. Ni, da bi govoril. Prekleta vrv, zakaj si tako dolga?

Kmalu smo na vrhu zbrani vsi trije s Felicijanom, ki pa nas mora kmalu zapustiti. Zelo smo mu hvaležni za njegovo nesebično pomoč ter se mu vnaprej priporočamo za podetke o bližnjih jamah. "as tri pa čaka še naporno delo-dvig lestvic in vrvi ter zvijanje. Pa kaj to, glavno, da je brezno premagano.

*ot nas vodi navzdol do avta, v kateroga letjo gore opreme. Nato se odziblujemo v vas, kjer zavijemo na "štamperle" k domačinu-železničarju, potem pa odrinemo proti domu. Med potjo sanjamo v novih, še večjih vertikalah in si želimo še veliko takih, ali vsaj podobnih ekskurzij.

JKLM se predstavi. (lost generation)

MATJAŽ-Tužak, Tuži (Matjaž Puc, študent geografije): že 12. leto jamar. Po naravi je flegmatik (len) Ukvarja se z risanjem načrtov in morfologijo. Bil je na vseh večjih akcijah, na Poljskem v J. Czarni, v "ankani jami, v Gotovžu, v Pološki jami itd. Je precej umetniška duša, riše karikature, piše zabavne zgodbe in prepeva kot slavček.

META - Tačka, Mretača (Horvat Meta): Po jamah hodi že 6 let. Je zelo lepa in je s svojim prihodom vnesla v jamarske vrste obilo zmede. Kot tajnica si da trenutno dela z dopisi, sicer pa pridno hodi po jamah. Bila je na dnu Ljubljanske jame. Privatno življenje ni kaj razburljivo, nekaj let pa že striže grive jamarskih kolegov.

PRIMOŽ-Krivček, Krivklja, Skuk, Stara mama, Šraufštok (študent geologije): 8 let priklubu. Znan po svoji prekljasti konstituciji. Lene nature, spretno se drži linije najmanjšega napora. V jamah je bil že vsepovsod: Jaskinia Snježna, Gouffre Berger, doma pa ja v vseh "ta globokih"! V klubu je odbornik in knjižničar (knjižnica pa je v prav žalostnem stanju). Je pripadnik privilegirane kaste potapljačev in "špičakov". V jamah se ukvarja (bolj ali manj uspešno) s fotografiranjem.

RENE - Renčalo (Verbovšek Renato, študent geologije): jamar je že 7 let. Karakterne lastnosti: flegmatik. Ves nor je na lestvice rad pleza preko 100 metrske vertikale. Življenja ne ljubi preveč in razdira stare granate; sploh pa uživa, če veliko poka. Šele zadnja leta se je prerinil v "high society" jamarskih raziskovalcev. Pri delu v klubu je pridep, le reči mu je treba. Privatno igra na flavto in "šrauf" starega spačka.

(se nadaljuje)



LENUHI >AMSKI,
ALI BOSTE DOPISO-
VALI, ALI NE!

Andjelić Jurij -jeti

SILVESTROVANJE V NAJDENI JAMI ALI 54 UR POD ZEMLJO

Bilo nas je 5: Jozl, ki je samega sebe imenoval za gospoda vodjo, Rene, Bogdan, ki seveda ni mogel shajati brez večnega popravljanja svoje "brle", Krivkla in Jaz.

Odpravili smo se v Najdeno jamo, da bi na Bivaku silvestrovali, med drugim pa raziskali Sulčev rov do konca. Naj omenim na začetku, da sta Skuk in Bogdanius že naslednji dan pobegnila ven.

Zbrali smo se dne 31.12.1969 na železniški postaji otovorjeni kot pristni dalmatinski jeepi, vsak je poleg raziskovalne opreme imel še kup "krame" in bivak opremo. Z Jozlom sva vzela tudi vsak svoje sani.

V Planini smo izstopili, kramo naložili na sani ter se po hitrem postopku znašli v Lazah. (Jozl se je skoraj zaletel v Štefanov senik.). V trgovini smo kupili še dve steklenici šampanjca, ter odhiteli v prebujajoče se jutro. Ko smo prispeli do jame, se je iz nje valila gosta sopara. Hitro smo se preoblekli in izginili v "Kamrico". Ura je bila že devet in zato smo pohiteli. Švignili smo čez Baldahin in tu se je že začelo popravljanje Bogdanove "brle". Razen tega, da je njegova luč eksplodirala in pri tem zažgala Jozeljnu nekaj kocin. Ko jo je popravljaj nad Veliko šterno, je pot do bivaka mirna brez prigod. Tam smo pustili nahrbtnike in z raziskovalno opremo krenili proti Sulčevemu rovu. Za Drugo pasažo smo zopet popravljali Bogdanovo luč.

Z Jozlom sva prva prispela do roba Prepadne dvorane. V uho mi je udarilo šumenje slapu v Prepadni dvorani. Spogledala sva se. Najine oči so izražale isto misel. Ali je voda zopet previsoka? "Bomo videli," je rekel Jozl, med tem ko so drugi člani že prispeli do naju. Lestvice smo pritrdili na zagozdeno skalo in Jozl je se je začel spuščati. Z napetim pričekovanjem sem zrl v globino. Že sem zagledal obrise vode. Toda ne! To je ilovica in na dnu sta dve jezerci.

"Voda je nizka. Šlo bo!" je zavpil Jozl. Naslednji je šel Rene. Jaz sem seveda pomagal Bogdanu popravljati karbidko. Nato sem se še sam spustil v dvorano. Jozl je že lezel v kamin iz katerega je tekla slap. Ko je priplezal do vrha nam je spustil le-

-stvice. Ko je Bogdan že zlezal gor smo opazili, da manjka 10 m lestvic. "Stručno" je bilo ugotovljeno, da jih je Bogdan pozabil na robu Prepadne dvorane. Žal sem moral jaz ponjo.

Za kaminom je sledil obhodni rov čez sifon in že smo bili pred stopnjo, ki je vodila v Sulčev rov. Tu smo uporabili še zadnjih 10 m lestvic in pred nami je bil do sedaj največji rov v Najeni jami. Najprej smo odšli do sifona, potem pa je Jozelj splezal v kamin, v katerega je skušal zlesti že Francelj. Prišel je 20 m visoko, tam pa je sledil naslednji kamin, ki pa ni bil preplezljiv brez večjega števila klinov. Zato smo ga zaenkrat opustili in odšli nazaj, kjer se je proti severu odpiral portal. Nekaj časa smo nemočno zrlili vanj, ker se je odpiral 3 m višje, stena pa je bila previsna. Iz njega se je stekal slap v jezero. Jozelj je nekje v sredi pritrdil kratko lestev in poskusil, a brez uspeha. Stvar je uspela šele Reneju, ki se je nekako prigoljufal čez. Nato je pomagal še Jozlu, da je prišel gor. Gori se je odpiral kamin, prav tako visoka stopnja, samo da ni bila previsna. S pomočjo Reneja, klina in lestvice je Jozelj zlezal gor. Potem je izginil v rovu. Nestrpno smo čakali, kaj bo. Končno se je prikazal. Iz njegovih ust se je razlegla Viktorija. Potem nam je razložil stvar: "Rov se dviga strmo navzgor. Tu je dno pokrito z ilovico. Kmalu se izravna in že pridemo do prvih luž, ki jih lahko obhodimo. Za njimi je večje jezero, ki ga zapira sigast zvon. Rov se nadaljuje!" Začetni previs smo imenovali Renoldkova strešica, vse skupaj pa Silvestrski kamin.

Zadovoljni smo se vrnili na Bivak, kjer smo najprej slekli odurno svinjske pajace, nato pa smo pripravili ležišča. Sledilo je "nabijanje" kart in pitje šampanjca, ki je trajalo vse do polnoči. Nekoliko "okrogli" smo se zavalili Rene, Krivček in jaz v mreže, Jozelj in Bogdan pa na tla. Spanje je trajalo vse do opoldne. Po obilnem zajtrku, ki je bil hkrati tudi kosilo sta jo Bogdan in Krivček ucvrta ven. Prvi se je izgovarjal, da je bolan, drugi pa da se mora učiti. Ostali trije smo lenarili ves preostanek dneva. Večer smo se zakotalili v mreže in sladko prespali še eno noč. Naslednji dan smo pospravili Bivak in se počasi začeli odpravljati ven. Na svetlo smo prispeli po 54 urah bivanja v jami. Vso zadevo smo potem zalili v Najlepši hiši.

Črčaški jamarji so na Kaninu našli že tretje brezno, globlje od 600 m. To je 623 m globoka jama, ki so jo imenovali po Cesarju Prezu, enem najboljših jamarjev polpretekle dobe. Kaj več podatkov o jami nimamo na razpolago, razen tega, da jo je odkril in raziskal klub Assoziiazione dell XXX Ottobre.

Cesare Prez je bil pred vojno glavni steber tega društva in je lepo in prav, da so brezno imenovali po njem. Tisti, ki so kaj raziskovali po sežanskem krasu, dobro vedo, koliko največjih jam in brezen je raziskal prav on. Med drugim je odkril tudi tako imenovani Prelčev rov v Čačni jami. To poimenovanje je po Šerku, ki je pravilno domneval, da je ime Prez slovenskega izvora - Prelc. Vendar se pa je možak čutil Italijana in nima pomena poslovenjevati njegovega imena. Njegovi so tudi zapisniki Bratinovega brezna, IV. brezna ob ledeniški poti in Gotóvža. Bil je vodja reševalne ekipe, ki je ob nesreči v Žankani jami leta 1923 izvlekla preživele.

Italijanski jamarji so pred vojno imenovali Gotóvž po njegovem bratu Frederiku, ki se je ponesrečil pri raziskavi škocjanskih jam in je bil prav tako odličen jamar.

+ + + + +

Iz armije sta srečno pobegnili Trenči in Žan. Nista pa se uspela izmuzniti ženski pasti. Ista usoda čaka tudi Hansa, če bo preživel Bilečo. Velikan pa se zeenkrat še dobro drži.

+ + + + +

Člani JK Rakek so na Ravniku našli 106 m globoko brezno Trajno brezno, v Rakovem škocjanu pa odkrili zanimivo novo jamo, ki je zelo pomembna za razumevanje nastanka Zelških jam.

+ + + + +

Sežančani pridno širijo ožine v jami v Kenjeducah, kjer sledijo prepihu. Prišli so že okrog 70 m globoko in se približali gladini Reke na 280m. Vendar pa naj ta številka ne vzbuja pesimizma, ker so tudi v bližnji Labodnici ožine le v zgornjem delu.

+ + + + +

V Najdeni jami je doslej izmerjenih 4164 m poligona, neizmerjenih pa je ostalo še nekaj 100 m drugih rovov. Jama še vedno ni do konca raziskana.

OBISK NA EKSKURZIJAH od 1.I.1970 do 31.XXX.1971

Na občnem zboru so predlagali, naj se izračuna, koliko so v pretekli sezoni naši člani prispevali in svojih žepov, oz. koliko so s svojim amaterskim delom napravili v dobrobit kluba oz. društva.

Na osnovi Knjige ekskurzij smo izdelali sledečo preglednico, po članih in mesecih za navedeno obdobje. Na osnovi danih podatkov si lahko vsak izračuna, kakšno delo je opravil.

Na ekskurzije je hodilo 50 članov kluba, opravili so skupno 610 delovnih dni, to je povprečno 12,2 na člana, a 0,83 na člana na mesec.

OBISK NA EKSKURZIJAH os 1.1.1970 do 31.XXX.1971

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	Skupaj
Abrahamsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Andjelić	4	1	2	1	3	1	3	2	1	4	0	4	4	5	4	39
Bar	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Blažič	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Brezigar	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Budkovič	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Di Batista	1	1	-	2	1	3	-	1	1	4	-	1	1	-	-	16
Di Batista A.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2
Drovenik	2	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	10
Erjavec	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Gams	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	3
Horvat	1	2	2	4	1	1	1	-	1	1	2	3	1	1	-	21
Ileršič	1	2	1	2	2	3	2	2	2	4	-	1	1	1	1	25
Jakovčič	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1	-	1	5
Jakopin	-	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	5
Jeglič	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	-	4
Jekler	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	2	6
Jurkošek	3	1	2	1	1	-	2	2	-	1	-	1	1	-	1	16
Juvan	-	2	-	1	-	1	2	4	1	1	1	1	2	-	-	16
Korenčan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2
Kovač	3	2	2	2	2	-	1	2	3	6	2	3	2	3	3	36
Krivic	4	1	3	3	3	3	1	1	2	6	1	2	1	3	2	36
Kunaver J.	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
Kuščer	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Mišič	-	-	1	2	-	3	1	1	-	3	-	2	1	-	-	14

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	J	F	M	Skupaj
Modrijan	-	-	-	1	1	1	-	1	1	1	-	1	-	1	-	8
Otorepec	-	-	-	-	-	1	3	-	2	6	3	5	5	6	3	34
Ovčar	-	-	3	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Pirnat	2	1	2	3	-	3	3	3	1	5	1	3	3	1	4	35
Planina	1	2	1	4	2	2	-	3	1	2	-	1	2	-	1	22
Praprotnik N.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Praprotnik T.	1	-	2	1	3	3	-	-	-	4	-	-	-	-	-	14
Puc	-	2	-	1	1	1	-	2	-	1	-	1	2	-	-	11
Radešček	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	5
Ramor	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Richter	-	-	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Rojšek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	4	12
Rudolf	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Sivec	2	1	2	3	-	1	-	-	-	2	-	-	3	2	3	19
Smerdu	3	2	2	2	-	-	-	1	1	3	-	-	3	2	3	22
Štrukelj	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Šušteršič	1	3	2	2	2	1	4	5	3	3	3	4	3	4	4	44
Trenz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
Velkavrh	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Verbovšek	4	2	5	4	4	3	3	1	-	4	2	4	3	5	2	46
Vogrič	2	1	5	3	4	2	-	1	2	5	1	2	1	-	2	31
Weber	-	-	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4
Weisbacher	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	1	1	1	6
Zajc	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	-	5
Zrnec	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Po naporni veselici v Lazah smo med "rekreacijo" v Rakovem škocjanu našli 5 novih jam. "ajvečji dve, Velika volčja jama in Jama pri Malem Globoščaku je nekoč izvotlil Rak in bosta pomembni pri tolmačenju nastanka Rakovega Škocjana.

Oženil se je naš angleški član David Nelson iz Ipswicha. Slava njegovemu spominu!

Stanko Klepec:

NOVA ODKRITJA JAMARSKE SEKCIJE P.D.ČRNOMELJ

Jamarska sekcija P.D.Črnomelj raziskuje kras na področju Bele Krajine. Bela Krajina je skrajni jugovzhodni del Slovenije med reko Kolpo, ki jo v širokem loku obkroži z južne in vzhodne strani in obširnimi predgorjem Roga na zahodu; ter Gorjanci, ki naravno ločujejo le-to ločujejo od ostale Slovenije. Geološko je svet skorajda neraziskan. Kraški svet, kolikor ga je v Poljanski gori in v Bukovju pa je močno zakrasel.

Pred začetkom delovanja naše sekcije smo imeli nekaj skopih podatkov z nenatančnimi legami nekaterih jam in brezen. Takih jam in brezen je bilo 80. Večinoma je do takrat raziskoval v Beli Krajini dr. Gams in člani JS PDŽ. Tako poznamo iz tistih časov cca. 15 zapisnikov.

Da bi izpopolnili kataster smo morali seveda sistematično raziskati po obstoječem seznamu. Plod petletnega dela naše sekcije je popolnoma urejen kataster jam in brezen z naslednjimi podatki; lega, zapisnik, načrt, fotografije, nadmorska višina in gospodarske koristi objekta.

Če pogledamo natančneje seznam po katastrskem zaporedju je stanje je stanje sledeče:

1. A objekti-jame 42-brezna 149-vodne jame ali brezna 38. Skupaj 191 A objektov.

2. B objekti skupaj 65

Vodne objekte smo začeli sistematično raziskovati šele leta 1970.

V seznamu imamo še okrog 180 vodnih objektov, ki jih bo potrebno raziskati, nekatere bodo morali raziskati potapljači.

3. C objekti skupaj 3

V seznamu imamo še okrog 50 tovrstnih objektov.

V prilogi so črnomaljski jamarji poslali seznam 189 jam, urejenih po katastrskih številkah. Seznam je vzorno urejen in je dokaz pridnosti in marljivosti JS PDČ. V seznamu je navedeno za vsako jamo sledeče: katastrska št., ime, kraj, specialka, koordinate, nadmorska višina vhoda, dolžina, globina. Žal pa seznama ne moremo objaviti v tej številki "Glasu podzemlja" zaradi tehničnih ovir. Objavili ga bomo v naslednji številki.

PRILOGA K "GLASU PODZEMLJA": PRAVILNIK O IZPOSODJANJU OPREME JKLM

Objavljamo predlog pravilnika o izposoji opreme, ki ga je sprejela seja UO JKLM dne 11.5.1971. Vabim vas, da pošljete svoje pripombe na naslov Andjelić Jurij, Šentvid, Zvezda 1.

1. Opremo izdaja gospodar, v njegovi odsotnosti pa namestnik. V odsotnosti gospodarja in namestnika lahko izdaja opremo član, ki mu predhodno to gospodar dovoli. V sili (reševalna akcija) je dovoljen vstop v skladišče. Prisotni člani pa prevzamejo odgovornost gospodarja in ga o tem obveste.
Vzemanje opreme brez vednosti gospodarja se smatra za krajo. Posamezen primer se obravnava na seji UO JKLM.
Opremo si lahko izposodi vsak član JKLM. Pripravniki si lahko izposojajo opremo le, če gredo na ekskurzije v spremstvu članov, ki prevzamejo odgovornost zanjo.
Pri izdaji materiala imajo prednost akcije po planu, ki ga je sprejela odborova seja.
O izposojanju opreme drugim klubom odloča UO JKLM, ki pa lahko zahteva udeležbo svojih članov na ekskurziji, za katero je oprema namenjena.
2. Opremo izdajamo vsak petek od 19. do 21. ure. Možen je dogovor z gospodarjem. V izjemnih primerih pa se gre k namestniku.
3. Opremo se mora vrniti v roku enega tedna. Vrača se v petek ob istem času. Zamudnina se plača za posamezen kos opreme in to 0,50 ND na dan za kos opreme. Zamudnina se lahko plača iz povračila potnih stroškov. Redovratne primere obravnava UO JKLM, ki lahko izreče kazeno (suspens). Član, ki še ni vrnil opreme, ne dobi nove. V primerih, da je izven skladišča (razen v opravičenih primerih) več kot polovica opreme, gospodar ji dolžan izdati ostale.
Gospodar mora izdajati uporabno opremo, če ne, pa mora člane obvestiti na morebitne poškodbe. Gospodar ni dolžan sprejeti umazane in drugače neuporabne opreme, razen če je član ne more sam popraviti. Umazano ali laže poškodovano opremo, ki se tako ali drugače znajde v skladišču gospodar lahko izda; od člana pa zahteva, da jo vrne popravljeno. Če član meni, da je zaradi tega prevečkrat oškodovan, se lahko pritoži na UO JKLM.
Vsakdo podpiše prejem opreme. Za podpisani kos je odgovoren. Če pri ne na ekskurziji do zamenjave opreme in kak kos ne pride v skladišče, je član, ki je podpisal prejem dolžan, da kos poišče.

Za večje akcije se oprema posoja celi ekipi. Zanj je odgovoren vodja.

Če se kak kos opreme izgubi ali trajno onesposobi, primer obravnava UO JKLM. Če je ugotovljeno, da oprema ni izgubljena ali poškodovana zaradi malomarnosti člana (članov), se kos odpiše. V nasprotnem primeru se poišče odgovornega (odgovorne), ki materialno ali denarno nadomesti (nadomeste) izgubljeni ali poškodovani kos. Član, ki pri ravnanju z opremo pokaže neresnost ali malomarnost, pride pred DK JKLM.

5. Člani, ki si izposojajo opremo so dolžni, da pomagajo gospodarju pri obnavljanju opreme in izdelavi, nakupu nove opreme itd. Gospodar pa mora skrbeti, da se nabavlja nova oprema in stara izloča. V primerih, ki niso predvideni v pravilniku lahko gospodar, če meni, da je to v interesu kluba ukrepa na lastno odgovornost in po lastni presoji. Če so člani (član) mnenja, da so oškodovani, se lahko pritožijo na UO JKLM.

6. Na reverz se izposoja osebna oprema v lasti kluba. Na reverz si lahko izposojajo člani in pripravniki JKLM. Za opremo odgovarjajo. Ob inventuri so dolžni pokazati opremo gospodarju. Če ta ugotovi malomarno ravnanje z njo, jo lahko odvzame, kar potrdi UO JKLM.

Če je član neaktiven (3 mesečna odsotnost na ekskurzijah, izstop iz kluba, odhod v JLA), se mu oprema odvzame. Klub lahko to opremo tudi komisijsko izterja.

Opreme na reverz ne dobi član, ki je že prej pokazal skrajno malomaren odnos do skupne opreme. O posameznem primeru odloča UO JKLM.

7. Iz skladišča se posoja skupna oprema za akcije in osebna oprema.

8. Vsi člani JKLM so se dolžni ravnati po tem pravilniku in se strinjajo z vsemi členi le-tega.

Predlog sprejet na seji UO JKLM dne 11.5.1971

Med prvomajskimi prazniki je bil pri Hudi luknji uspešen jamarski tabor, ki ga je priredil JK Slovenj Gradec. Udeležili so se ga člani JK Rakek in JK Sežana.

Odslej bomo v vsaki številku Glasu podzemlja objavljali lestvico deset najglobljih jam v Sloveniji in Istri. Tako želimo našo jamarsko javnost sproti obveščati o pomembnejših spremembah na lestvici, obenem pa dati novega zagona članom pri prodiranju pod zemljo.

1. Pološka jama	Tolmin	514m	JKLM, JS PDŽ	1971
2. Žankana jama	Rešpor	361m	JKLM	1969
3. Habečkov brezen	Črni vrh	336m	Čeč, GGCD	1954
4. Jazben	Manalski vrh	334m	JKLM	1968
5. Gotovž	Klana	320m	JKLM	1969
6. Ljubljanska jama	Kogel	310m	JKLM	1970
7. Kačja jama	Divača	304m	Merinič	1894
8. Triglavsko brezno	Triglav	280m	JKLM, CSG	1964
9. Brezno na Vodica	Lokovec	268,5m	JKLM	1971
10. Divja jama	Podgrad	266m	AXXXO	1933

Sledi Brezno na Leupah, ki ga je letos preiskal JKL.

Oglas: Do prihodnje številke GP bi radi sestavili lestvico najogabnejših jam v Sloveniji in Istri, zato prosimo spoštovano članstvo, da nam čimprej pošlje svoje predloge na Uredništvo Glasu podzemlja, Ljubljana, p.p. 61001/179.

G. Finocchiaro iz Trsta nam je poslal zajeten kup literature o novih odkritjih na italijanski strani Kanina. V prihodnji številki bomo objavili obširen izvleček.

Novo ustanovljena Laška sekcija je raziskala že 4 nove jame in obiskala več pomembnih jam na Lenskem vrhu, med njimi tudi Najdeno jamo. Trenutno razpolagajo s 40m lestvic in ustrezno dolžino vrvi. sekcija šteje že 15 članov.

Glas podzemlja, 61001 Ljubljana, p.p. 179

Glavni urednik Andjelič Jurij, Zvezda 1, Šentvid, 61000 Ljubljana
Izhaja, kadar je dovolj materiala.

Cena ene številke 3ND, za klube po en izvod zastonj.

Zaželeni so vsi članki na temo jamarstva.